

Gaelscoil na gCloch Liath

Na Clocha Liatha
Co. Chill Mhantáin
Uimh. Rolla 20301C
Idirlíon: www.gscl.ie

Fón: (01) 2010718
Fón Póca: 086 8817632
Uimh. Charthanachta: 20204613
R-Phost: oifig@gscl.ie

Polasaí Bí Cineálta Scoile chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi (Aguisín A)

Ghlac Bord Bainistíocht Ghaelscoil na gCloch Liath an polasaí seo a leanas chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

Comhlíonann an polasaí seo go hiomlán ceanglais *Bí Cineálta: Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna* 2024.

Aithníonn an Bord Bainistíochta go gcuireann iompraíocht bhulaíochta as do chearta an linbh mar a leagtar amach i gCoinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh. Tá freagracht orainn go léir, mar phobal scoile, oibriú le chéile chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi agus chun déileáil leis an tionchar diúltach a bhíonn ag iompraíocht bhulaíochta.

Táimid tiomanta do chinntiú go gcoinnítear gach scoláire a fhreastalaíonn ar ár scoil saor ó dhíobháil agus go bhfuil folláine ár scoláirí chun tosaigh i ngach rud atá á dhéanamh againn. Aithnímid an tionchar diúltach a d'fhéadfadh a bheith ag iompraíocht bhulaíochta ar shaol ár scoláirí agus táimid tiomanta go hiomlán d'iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

Deimhnímid go ndéanfaimid, i gcomhréir lenár n-oibleagáidí faoi reachtaíocht chomhionannais, gach beart atá indéanta de réir réasúin chun ciapadh scoláirí nó baill foirne a chosc ar aon cheann de na naoi bhforas a shonraítear: inscne, stádas sibhialta, stádas clainne, claonadh gnéasach, reiligiún, aois, míchumas, cine agus a bheith mar bhall den Lucht Siúil.

Sainmhíniú ar an mbulaíocht

Tugtar sainmhíniú ar an mbulaíocht in *Cineáltas: Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht agus Bí Cineálta: "Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna"* mar (Tugtar an sainmhíniú mionsonraithe i gCaibidil 2 de ghnásanna Bí Cineálta):

Iompraíocht spriocdhírithe, ar líne nó as líne a dhéanann dochar. D'fhéadfadh an dochar a dhéantar a bheith fisiciúil, sóisialta agus/nó mothúchánach. Leanann iompraíocht bhulaíochta ar aghaidh thar thréimhse ama agus bíonn neamhchothroime cumhachta i gceist ann sa chaidreamh idir beirt nó grúpaí daoine sa tsochaí.

Ní mór do gach scoil polasaí Bí Cineálta a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm ina leagtar amach conas a chuireann pobal na scoile cosc ar iompraíocht bhulaíochta agus conas a théann sé i ngleic léi. Déantar foráil i gCód Iompraíochta na scoile do straitéisí chun déileáil le hiompraíocht mhíchuí nach iompraíocht bhulaíochta í.

Tá freagracht ar thuismitheoirí a bheith ar an airdeall maidir le monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhaíocht ar-líne a bpáistí d'fhonn cosc a chur ar theagmhais chibearbhulaíochta/dul i ngleic leo dá dtarlódh said. Tugaimid rabhadh do thuismitheoirí go bhfuil an aois íost d'úsáideoirí aipeanna na meán sóisialta/teachtaireachtaí, m.s. Snapchat, Tik Tok, Whats App, srl. 13+ bliana d'aois, agus 16+ bliana d'aois an aois toilithe digiteach in Éireann.

Mír A: Forbairt/athbhreithniú ar ár bpolasaí Bí Cineálta chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi

Tugadh deis do gach ball dár bpobal scoile ionchur a bheith acu i bhforbairt/athbhreithniú an pholasaí seo.

	Dáta an Chomhairliúcháin	Modh comhairliúcháin
Foireann na Scoile	14 Feabhra 2025 Márta	Cruinnithe foirne Leathlá dúnadh, eolas a roinnt is a phlé Ceistneoir foirne
Scoláirí	Márta Meitheamh	Ceistneoirí na bpáistí Meitheal na nÓg, comhairle le daltaí
Tuismitheoirí	Márta	Ceistneoirí na dtuismitheoirí
Bord Bainistíochta	Márta Bealtaine Meitheamh	Cruinniú Boird na míosa Plé ar aiseolas agus dreácht Athbhreithniú ar dhréacht & faomhadh
Pobal na scoile i gcoitinne (de réir mar is cuí mar shampla tiománaithe bus)		
An dáta ar faomhadh an polasaí: **10 Meitheamh 2025**		
An dáta is déanaí a ndearnadh athbhreithniú ar an bpolasaí: ní bhaineanna i mbliana.		

Mír B: Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc

Leagtar amach sa mhír seo na straitéisí coisctheacha a úsáidfidh an scoil. Ina measc sin tá straitéisí atá dírithe go sonrach ar iompraíocht bhulaíochta ar líne a chosc, iompraíocht bhulaíochta homafóbach agus trasfhóbach, iompraíocht bulaíochta ciníche, iompraíocht bulaíochta gnéasaí agus ciapadh gnéasach de réir mar is cuí. (Féach Caibidil 5 de ghnásanna Bí Cineálta).
Cultúr & timpeallacht • Tionól na seachtaine • Córais molta ag gach rang • Seachtain Cairdis • Ceiliúradh na Nollag; lá ceiliúrtha le himeachtaí deasa don Nollaig, drámaí agus carúil Nollag, cuireadh chuig tuismitheoirí. • Seachtain na Gaeilge • Ceiliúradh an Fhómhair, Ceiliúradh Lá le Bríde • Ceiliúradh ar obair na bpáistí; ar nós ealaín agus obair eile ar taispeáint sa scoil • Ceiliúradh ar gnóthachtálacha i measc pobal na scoile; Lató scoile, Gaelgeoirí na Seachtaine, Teastais Oibre, Cóisir na Gaeilge, Tionól, Nuachtlitir, suíomh gréasáin na scoile

- Léitheoireacht idir-ranga & imeachtaí eile idir-ranga i rith na bliana
- Daltaí R6 ag cuidiú i gclós na Naíonáin
- Féitheoireacht ...
- Rialacha Scoile & Rialacha Ranga
- Páirt a ghlacadh i gcomórtas is imeachtaí ar nós Bleaist Eolaíochta, Féile Drámaíochta Gael Linn
- Coiste na dTuismitheoirí; tacaíocht tuismitheora le himeachtaí scoile/imeachtaí seach-churaclaim, ócáidí sóisialta a eagrú chun comhphobal scoile a chothú.

Teagasc & Foghlaim

- Curaclam OSPS
- Clár Bí Sábháilte
- Clár Fí na Folláine (R2-6)
- Gníomhaíochtaí in-scoile, m.s. Yóga Óga, Gael Karate, Léim Thart (scipeáil), feadóg stáin
- Cleachtaí aireachais sa rang
- Obair ghrúpa & foirne; tionscnaimh (ról ag gach dalta sa ghrúpa)
- Curaclam Corpoideachais & obair ghrúpa/foirne, comhoibriú le cheile le linn cluichí
- Imeachaí spóirt, ar nós Cumann na mBunscoil, aclaíocht
- Gaeilgeoirí is fearr & Cóisir na Gaeilge
- Dea-bhéasanna & cuirtéis a mhúineadh & mhúnlú sa rang agus mórthimpeall na scoile
- Cluichí clóis a mhúineadh
- Ionchuimseachas sna seomraí ranga; cúinne ciúin, bosca céadfaí, amchlár amhairc

Polasaí & Pleanáil

- Polasaí frithbhulaíochta Bí Cineálta
- Polasaí OSPS
- Cód Iompair
- Polasaí Gléas Cliste
- Rialacha Scoile & Rialacha Ranga, Córais molta (m.s. cuairt chuig rang eile/an bPríomhoide le moladh a fháil, greamáin, ticéid, duaiseanna, Cóisir na Gaeilge)
- Féitheoireacht cuí le hamcláracha curtha le chéile ag tús gach scoilbhliain
- Mír seasta ar chlár cruinnithe foirne chun cúrsaí iompair a phlé agus dea-chleachtas a roinnt
- Mír seasta ar clár cruinnithe Boird Bhainistíochta chun iompraíochta bulacíochta agus cosain leanaí a phlé
- Ionchuimsitheachas, m.s. cúinne ciúin, stáisiún oibre, fearas céadfaí

Caidreamh & Comhpháirtíochtaí

- Dialann scoile na ndaltaí
- Nuachtlitreacha scoile
- Aip scole, DataBiz Eolas
- Suíomh gréasáin na scoile
- Cruinnithe rialta foirne

- Cruinnithe Tuismitheoirí-Múinteoirí
- Tuismitheoirí ag cuidiú le léitheoireacht, le turais scoile, imeachtaí scoile eile, ar nós cluichí spóirt/Cumann na mBunscoil, garraíodhóireacht/plandáil.
- Gradam Rang 6
- Cruinniú eolais do thuismitheoirí nua
- Cuairt na Naíonáin Bheaga nua, sóláistí dá dtuismitheoirí
- Coiste na dTuismitheoirí
- Lá Spraoi Teaghlaigh
- Naisc cruthaithe le leithéidí CLG áitiúil, Comhaltas Ceoltóirí Éireann, Coláiste Ráithín, Cúla 4/TG4

Cibearbhulaíocht a chosc

- Curaclam OSPS
- Inniúlacht ar an meáin dhigiteacha mar chuid den churaclam
- Comhráite le daltaí faoi chaidreamh atá measúil agus cineálta a chothú ar-líne
- Polasaí Úsáide Inghlactha
- Cód Iompair
- Imeachtaí sábháilteachta ar-líne a reachtail do dhaltaí agus/nó thuismitheoirí ó am go chéile
- Lá na sábháilteachta idirlín a reachtáil
- Cultúr “labhairt amach/inis” agus “duine fásta iontaofa” a chothú

Iompraíocht bulaíochta homafóbaí/trasfhobaí a chosc

- Timpeallacht fhisiciúil ionchuimseathach sna seomraí ranga agus sa scoil
- Éagsúlacht na scoile a bheith sofheicthe agus ar taispeáint sa scoil, inár nuachtlitreacha
- Curaclam OSPS
- Obair ghrúpa a chleachta go rialta sa rang, tacaíocht piaraí a chothú
- Steiréitíopaí a cheistiú
- Cultúr “labhairt amach/inis” agus “duine fásta iontaofa” a chothú

Iompraíocht bulaíochta ciníche a chosc

- Éagsúlacht na scoile a bheith sofheicthe agus ar taispeáint sa scoil, inár nuachtlitreacha
- Curaclam OSPS
- Obair ghrúpa a chleachta go rialta sa rang, tacaíocht piaraí a chothú
- Steiréitíopaí a cheistiú
- Cultúr “labhairt amach/inis” agus “duine fásta iontaofa” a chothú
- Ábhair léitheoireachta sa scoil léiríonn taithí saoil ó chúlraí éagsúla

Iompraíochta bulaíochta gnéasaí a chosc

- Na deiseanna céanna ag gach dalta a bheith páirteach i ngníomhaícohtaí scoile beag beann ar a (h)inscne
- Éagsúlacht agus rannpháirtíocht a aithint agus a cheiliúradh
- Cultúr “labhairt amach/inis” agus “duine fásta iontaofa” a chothú
- Curaclam OSPS

- Steiréitíopaí a cheistiú
- A chinntiú go léiríonn baill foirne iompraíocht mheasúil ar a chéile agus ar gach dalta, beag beann ar a n-inscne

Ciapadh gnéasach a chosc

- Steiréitíopaí a d'fhéadfadh cur le ciapadh gnéasach a cheistiú
- Cultúr "labhairt amach/inis" agus "duine fásta iontaofa" a chothú

Tá na polasaithe maoirseachta agus monatóireachta a leanas i bhfeidhm ag an scoil chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi. (Féach Caibidil 5 de ghnásanna Bí Cineálta)

- Polasaí Bí Cineálta
- Cód Iompair
- Polasaí Gléas Cliste
- Polasaí Úsáide Inghlactha
- Polasaí OSPS
- Ráiteas Cosaint Leanaí
- Polasaí Neamhláithreachtaí Foirne
- Polasaí Sláinte agus Sábháilteachta
- Polasaí Éalaithe Éigeandála agus Druil Tine
- Nósanna féitheoireachta
- Rialacha Ranga agus Scoile

Mír C: Ag dul i ngleic le hIompraíocht Bhulaíochta

Seo a leanas an múinteoir/na múinteoirí atá freagrach as dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochta:

Tá dualgas ar gach múinteoir sa scoil dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochta; múinteoirí ranga, múinteoirí RSO nuair is cuí, Príomhoide Tánaisteach agus an Príomhoide.

Tá dualgas ar fhoireann eile; Cúintóir Riachtanais Speisialta, Rúnaí Scoile, labhairt leis an Múinteoir Ranga cuí má thugann said iompraíocht bhulaíochta faoi deara, mó má thuairiscítear iompraíocht bhulaíochta dóibh.

- A chinntiú go n-éistear leis an dalta a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici agus go gcuirtear é/í ar a s(h)uaimhneas.
- Iarracht príobháideacht na ndaoine atá i gceist a chinntiú.
- Gach comhrá go híogair.
- Aois agus cumas na ndaoine atá i gceist a mheas.
- A éisteacht le tuairimí an dalta a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á dhéanamh air/uirthi maidir leis an mbealach is fearr chun dul i ngleic leis an gcás.
- A ghníomhú go tráthúil.
- Tuismitheoirí na ndaoine atá i gceist a chur ar an eolas.

Is iad seo a leanas na céimeanna a ghlacfaidh an scoil le fáil amach an raibh iompraíocht bhulaíochta á déanamh, na cuir chuige a glacfar chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta agus athbhreithniú a dhéanamh ar dhul chun cinn (féach Caibidil 6 de ghnásanna Bí Cineálta):

Nuair atáthar ag aithint ar tharla nó nár tharla iompraiocht bhulaíochta ba chóir don mhúinteoir cuimhneamh ar: Cad, Cá hÁit, Cathain, agus én Fáth.
Is í an phríomhaidhm le linn imscrúdú agus déileáil le hiompraíochta bhulaíochta aon cheisteanna/fhadhbanna a réiteach agus caidrimh a athbhunú, seachas milleán a chur.

Déanfaidh an Múinteoir cuí macnamh ar na ceisteanna seo chun cuidiú leis/léi cinneadh a dhéanamh an bhfuil nó nach bhfuil iompraíocht bhulaíochta ar siúl;

1. An bhfuil an iompraíocht dírithe ar dhalta nó grúpa ar leith?
2. An bhfuil sé i gceist dochar fisiciúil, sóisialta nó mothúchánach a dhéanamh de bharr na hiompraíochta seo?
3. An bhfuil an iompraíocht á léiriú arís agus arís eile?

Más "Tá" an freagra ar gach ceann de na ceisteanna thuas, is iompraíocht bhulaíochta í, agus ba chóir dul i ngleic léi de réir ghnásanna Bí Cineálta.

Tabhair do d'aire: **D'fhéadfadh sé go measfaí gurb ionann eachtraí aon uaire agus bulaíocht i gcásanna áirithe. D'fhéadfadh sé go measfaí gurb ionann agus iompraíocht bhulaíochta teachtaireacht ghoilliúnach amháin <u>a phostáiltear ar na meáin shóisialta/ar-líne</u> mar is ródhócha go ndéanfar í a roinnt mórán uaireanta agus mar sin déanfar iompraíocht leantach di.**

Más "Níl" an freagra ar aon cheann de na ceisteanna thuas, ní iompraíocht bhulaíochta an iompraíocht. Déantar foráil i gCód Iompair na scoile do straitéisí chun déileáil le hiompraíocht mhíchuí.

Má dhéantar an cinneadh go bfuil iompraíocht bhulaíochta ar siúl;

- Teagmháil a dhéanamh leis na daltaí agus lena dtuismitheoirí go luath chun iad a chur ar an eolas agus chun dul i gcomhairle leo.
- Éisteacht leis an dalta ar a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á n-imirt air/uirthi, tuairimí an dalta a fhaíl maidir le cén chaoi le dul i ngleic leis an iompraíocht.
- Éisteacht leis an dalta ar a bhfuil sé curtha ina leith go bhfuil iompraíocht bhulaíochtaí á léiriú aige/aici.
- Taifead a choinneáil den phlé a rinneadh le gach duine a bhí i gceist (Aguisín leis seo)
- Ba chóir go ndéanfadh an taifead seo;
    - doiciméadú ar fhoirm agus ar chineál na hiompraíochta bulaíochta, más eol sin,
    - cá háit agus cathain a tharla,
    - dáta na teagmhálacha tosaigh leis na daltaí agus tuismitheoirí.
    - doiciméadú ar thuairimí na ndaltaí atá i gceist agus a dtuismitheoirí maidir leis na gníomhartha atá le déanamh chun dul i ngleic leis an iompraíocht bulaíochta.
- má bhíonn grúpa dalta i gceist, ba chóir teagmháil a dhéanamh le gach dalta ina (h)aonar ar dtús
- ina dhiaidh sin, ba chóir bualadh le gach dalta atá i gceist mar ghrúpa
- ag an gcruinniú grúpa, ba chóir go n-iarrfaí ar gach dalta a c(h)untas féin ar ar tharla a thabhairt lena chinntiú go bhfuil gach duine sa ghrúpa soiléir faoi thuairimí a chéile

- ba chóir tacaíocht a thabhairt do gach dalta de réir mar is cuí, i ndiaidh an chruinnithe grúpa
- b'fhéidir go mbeadh sé ina chuidiú a iarraidh ar na daltaí atá i gceist a gcuntas ar an eachtra/na heachtraí a scríobh síos.

Iarphlé i gcás gur tharla iompraíocht bhulaíochta;

- ní mór don mhúinteoir dul i mbun plé arís leis na daltaí agus na tuismitheoirí atá i gceist tráth nach bhfuil níos mó ná 20 lá scoile i ndiaidh na teagmhála tosaigh
- ar na tosca tábhachtacha atá le cuimhneamh orthu mar chuid den phlé seo tá;
    - cineál na hiompraíochta bulaíochta,
    - éifeachtacht na straitéisí a úsáideadh chun dul i ngleic leis an iompraíochta bhulaíochta agus
    - an caidreamh idir na daltaí atá i gceist
- ba chóir don mhúinteoir an t-athbhreithniú le daltaí agus lena dtuismitheoirí a dhoiciméadú lena fháil amach an bhfuil deireadh tagtha leis an iompraíocht bhulaíochta agus tuairimí na scoláirí agus na dtuismitheoirí ina leith sin
- ba chóir an dáta ar cinneadh go raibh deireadh tagtha leis an iompraíocht bhulaíochta a thaifeadadh freisin
- ba chóir aon teagmháil le seirbhísí/tacaíochtaí seachtracha a bhreacadh síos freisin
- d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le maoirseacht agus tacaíocht leanúnach do na daltaí atá i gceist fiú nuair a bheidh deireadh leis an iompraíocht bhulaíochta
- mura bhfuil deireadh tagtha leis an iompraíocht bhulaíochta ba chóir don mhúinteoir athbhreithniú a dhéanamh ar na straitéisí a úsáideadh i gcomhairle leis na daltaí atá i gceist agus a dtuismitheoirí agus ba cheart amlíne a aontú le haghaidh tuilleadh plé go dtí go dtiocfaidh deireadh leis an iompraíocht bhulaíochta
- más léir go bhfuil an dalta a bhfuil an iompraíocht bhulaíochta á léiriú aige/aici ag leanúint leis an iompraíocht a léiriú, ba chóir smaoineamh ar na straitéisí a úsáid chun déileáil le hiompraíocht mhíchuí dá bhforáiltear i gCód Iompair na scoile. Má chuimhnítear ar smachtbhannaí a ghearradh, is ceist é sin idir an dalta ábhartha, a t(h)uismitheoirí agus an scoil
- mura bhfuil tuismitheoir(í) sásta leis an gcaoi a ndeachaigh an scoil i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta, de réir Nósanna Imeachta Bí Cineálta Chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus Iarbhunscoileanna, ba chóir iad a atreorú chuig nósanna imeachta gearán na scoile
- má tá tuismitheoir nó dalta míshásta leis an gcaoi a ndeachaigh an scoil i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta, féadfaidh sé/sí gearán a dhéanamh leis an Ombudsman do Leanaí má chreideann sé/sí go raibh tionchar diúltach ag gníomhaíochtaí na scoile ar an dalta. Is féidir teagmháil a dhéanamh leis an oifig sin ag ococomplaint@oco.ie.

Bainfidh an scoil úsáid as na cuir chuige seo a leanas chun tacú leo siúd a ndéanfar bulaíocht orthu, iad siúd a bheidh mar fhinné agus iad siúd a léireoidh iompraíocht bhulaíochta (féach Caibidil 6 de ghnásanna Bí Cineálta):

- Glacfaidh an múinteoir cur chuige atá sochar agus séimh le linn plé leis na daltaí cuí
- Cur chuige fadhbréiteach a dhéanann iarrachtaí ar chaidrimh a athbhunú seachas

milleán a chur

- Maoirseacht leantach nuair is cuí
- Stop a chur leis an iompraíocht bhulaíochta
- Meas ar gach éinne a chothú
- A chur ina luí ar na daltaí nach bhfuil locht ar bith ar an ndalta ar a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á ndéanamh air/uirthi trí dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíocht go tráthúil
- Féin-mheas na ndaltaí a chothú, gníomhaíochtaí a eagrú a chuidíonn le cairdeas agus scileanna sóisialta a chothú.

Déanfar gach iompraíocht bhulaíochta a thaifeadadh. San áireamh ansin beidh an cineál iompraíochta, cá háit agus cathain a tharla sé, agus dáta an chaidrimh le scoláirí agus tuismitheoirí. Déanfar na gníomhaíochtaí agus na tacaíochtaí comhaontaithe chun dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochtaa dhoiciméadú. Más ábhar imní í an iompraíocht bhulaíochta maidir le cosaint leanaí déileálfar leis an gceist gan mhoill de réir *Gnásanna um Chumhdach Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna.*

Mír D: Maoirseacht:

Cuirfidh an príomhoide uasdátú ar iompraíocht bhulaíochta i láthair ag gach cruinniú den Bhord Bainistíochta. San áireamh san uasdátú seo beidh líon na n-eachtraí iompraíochta bulaíochta a tuairiscíodh ón gcruinniú deireanach, líon na n-eachtraí leanúnacha agus líon iomlán na n-eachtraí ó thús na scoilbhliana. Sa chás gur tharla eachtraí iompraíochta bulaíochta, cuirfidh an príomhoide uasdátú ó bhéal ar fáil freisin lena n-áirítear nuair is ábhartha, eolas a bhaineann le treochtaí agus patrúin a aithníodh, straitéisí a úsáideadh chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta agus aon straitéisí níos leithne chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi. Níl eolas pearsanta ná aitheantais san uasdátú seo. Féach Caibidil 7 de ghnásanna Bí Cineálta.

Tá an polasaí seo ar fáil do phobal na scoile ar shuíomh idirlín na scoile agus ina chóip chrua ach é a iarraidh. Tá leagan den pholasaí seo atá in oiriúint do scoláirí ar taispeáint sa scoil agus tá sé ar fáil freisin ar ár suíomh gréasáin agus ina chóip chrua ach é a iarraidh.

Déanfar an polasaí seo agus a chur i bhfeidhm a athbhreithniú ar bhonn bliantúil nó a luaithe agus is indéanta tar éis athrú ábhartha a bheith ann in aon ábhar dá dtagraíonn an polasaí seo.

Sínithe:_____ Dáta: _____

(Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta)

Sínithe:_____ Dáta: _____

(Príomhoide)

Gaelscoil na gCloch Liath

Na Clocha Liatha
Co. Chill Mhantáin
Uimh. Rolla 20301C
Idirlíon: www.gscl.ie

Fón: (01) 2010718
Fón Póca: 086 8817632
Uimh. Charthanachta: 20204613
R-Phost: oifig@gscl.ie

School Bí Cineálta Policy to Prevent and Address Bullying Behaviour
(Appendix A)

The Board of Management of Gaelscoil na gCloch Liath has adopted the following policy to prevent and address bullying behaviour.

This policy fully complies with the requirements of *Bí Cineálta: Procedures to Prevent and Address Bullying Behaviour for Primary and Post-Primary Schools* 2024.

The board of management acknowledges that bullying behaviour interferes with the rights of the child as set out in the United Nations Convention on the Rights of the Child. We all, as a school community, have a responsibility to work together to prevent and address bullying behaviour and to deal with the negative impact of bullying behaviour.

We are committed to ensuring that all students who attend our school are kept safe from harm and that the wellbeing of our students is at the forefront of everything that we do. We recognise the negative impact that bullying behaviour can have on the lives of our students and we are fully committed to preventing and addressing bullying behaviour.

We confirm that we will, in accordance with our obligations under equality legislation, take all such steps that are reasonably practicable to prevent the harassment of students or staff on any of the nine grounds specified: gender, civil status, family status, sexual orientation, religion, age, disability, race and membership of the Traveller community.

Definition of bullying

Bullying is defined in *Cineáltas: Action Plan on Bullying* and *Bí Cineálta: Procedures to Prevent and Address Bullying Behaviour for Primary and Post-Primary Schools* as (detailed definition is provided in Chapter 2 of the Bí Cineálta procedures);

Targeted behaviour, online or offline that causes harm. The harm caused can be physical, social and/or emotional in nature. Bullying behaviour is repeated over time and involves an imbalance of power in relationships between two people or groups of people in society.

Each school is required to develop and implement a Bí Cineálta policy that sets out how the school community prevents and addresses bullying behaviour. Strategies to deal with inappropriate behaviour that is not bullying behaviour are provided for within the school's Code of Behaviour.

Parents have a responsibility to be vigilant in monitoring their children's on-line activities in order to prevent cyberbullying incidents/deal with them should they occur. We caution parents that the minimum age for the use of social media/messaging apps, such as Snapchat, Tik Tok, WhatsApp, etc., is 13+ year of age, and the age of digital consent in Ireland is 16 years of age.

Section A: Development/review of our Bí Cineálta policy to prevent and address bullying behaviour

All members of our school community were provided with the opportunity to input into the development/review of this policy.

	Date consulted	Method of consultation
School Staff	14 February March May June	Half-day school closure, share information and discussions Staff questionnaire Draft policy review Draft policy review
Students	March June	Pupil questionnaire Pupil consultation
Parents	March	Parent questionnaire
Board of Management	March May June	Information on Bí Cineálta Draft Policy review Review policy, ratification
Wider school community as appropriate, for example, bus drivers		
Date policy was approved: 10 June 2025		
Date policy was last reviewed: not relevant this year		

Section B: Preventing Bullying Behaviour

This section sets out the prevention strategies that will be used by the school. These include strategies specifically aimed at preventing online bullying behaviour, homophobic and transphobic bullying behaviour, racist bullying behaviour, sexist bullying behaviour and sexual harassment as appropriate (see Chapter 5 of the Bí Cineálta procedures):

Culture & environment

- Weekly assembly
- Rewards systems in each class
- Seachain Cairdis – Friendship Week
- Christmas celebrations; day of Christmas celebration with nice activities for Christmas, Christmas dramas and carol services, invitation to parents to attend.
- Seachtain na Gaeilge – Irish Week
- Ceiliúradh an Fhómhair – Harvest Celebration
- Celebrations of acjievements among our school community, Our School Lotto, Gaeilgeoirí na Seachtaine-Irish-speakers of the Week, class work certificates, Cóisir na Gaeilge-Irish Party, Assembly, Newsletter, school website.
- Inter-class reading & other inter-class activities throughout the year
- R6 pupils assisting in the Infant playground

- Supervision
- School Rules & Classroom Rules
- Participation in competitions and activities such as Science Blast, Gael Linn Drama Festivals
- Coiste na dTuismitheoirí-Parents Association; parental support with school activities/extra-curricular activities, organization of social events to cultivate a sense of school community.

Teaching & Learning

- SPHE Curriculum
- Bí Sábháilte-Stay Safe programme
- Fí na Folláine-Weaving Well-Being programme (R2-6)
- In-school activities, e.g. yóga, karae, léim Thart-skipping, tin whistle
- Mindfulness practice in the classroom
- Paired work and team work; project work (specific role for each pupil within the group)
- PE Curriculum & group work/team work, cooperating with each other during games
- Sport events, such as Cumann na mBunscoil, athletics
- Gaeilgeoirí-best Irish Speakers & Cóisir na Gaeilge-Irish Party
- Teaching & modelling good manners & courtesy in the classroom, around the school
- Teaching playground games
- Inclusivity in the classrooms; quiet corner, sensory toolkit, visual timetable.

Policy & Planning

- Bí Cineálta anti-bullying policy
- SPHE Policy
- Cód Iompair-Code of Behaviour
- Smart Device Policy
- School rules & classroom rules, reward system (e.g. visit to another classroom/Principal for praise, stickers, ticket, prize, Cóisir na Gaeilge)
- Appropriate supervision with timetables put together at the start of each school year
- Fixed item on the agenda of staff meetings to discuss bullying behavior and child protection
- Inclusivity, e.g. quiet corner, work station, sensory resources

Relationships & Partnership

- Pupils homework diary
- School newsletter
- School app, DataBiz Eolas
- School website
- Regular staff meetings
- Parent-teacher meetings
- Parents assisting with reading, school tours, school activities such as sports, matches/Cumann na mBunscoil, gardening/planting
- Gradam R6-graduation
- Information meeting for new parents
- Visit for the new junior infants, refreshments for parents
- Coiste na dTuismitheoirí – Parent Association
- Lá Spraoi Teaghlaigh – Family fun Day
- Links created with organizations such as local GAA, Comhaltas Ceoltóirí Éireann, Coláiste Ráithín, Cúla 4/TG 4.

Preventing Cyberbullying

- SPHE Curriculum
- Digital Competence as part of the curriculum

- Acceptable Usage Policy
- Cód Iompair – Code of Behaviour
- Running on-line safety events for pupils and/or parents from time to time
- Organize Internet Safety Day
- Promote a culture of “speaking out/telling” and “a trusted adult”

Preventing homophobic/transphobic behavior

- Inclusive physical environment in the classrooms and the school
- Diversity of the school made visible and on display in the school, in the newsletter
- SPHE Curriculum
- Regular opportunities to practice group-work in the classroom, promote peer support
- Question stereotypes
- Promote a culture of “speaking out/telling” and “a trusted adult”

Preventing racist behavior

- Diversity of the school made visible and on display in the school, in the newsletter
- SPHE Curriculum
- Regular opportunities to practice group-work in the classroom, promote peer support
- Question stereotypes
- Promote a culture of “speaking out/telling” and “a trusted adult”
- Reading materials in the school that show different diverse cultural backgrounds and life experiences

Preventing sexual bullying behavior

- The same opportunities for all pupils to be involved in school activities, regardless of their gender
- Recognise and celebrate diversity and participation
- Promote a culture of “speaking out/telling” and “a trusted adult”
- SPHE Curriculum
- Question stereotypes
- Ensure that staff members show respectful behavior towards each other and towards all pupils, regardless of gender.

Preventing sexual harassment

- Question stereotypes that could lead to sexual harassment
- Promote a culture of “speaking out/telling” and “a trusted adult”

The school has the following supervision and monitoring policies in place to prevent and address bullying behaviour (see Chapter 5 of the Bí Cineálta procedures):
• Bí Cineálta policy • Cód Iompair-Code of Behaviour • Acceptable Usage Policy • SPHE Policy • Child Protection Statement • Staff Absences Policy • Health and Safety Policy • Supervision practices • School and Classroom Rules

Section C: Addressing Bullying Behaviour

The teacher(s) with responsibility for addressing bullying behaviour is (are) as follows:

Every teacher in the school has a responsibility to address bullying behavior, class teachers, special education teachers, as appropriate, the Deputy Principal, and the Principal.

Other staff members; Special Needs Assistants, School Secretary, have a responsibility to speak to the relevant Class Techer if they notice bullying behavior, or if bullying behaviour is reported to them.

When bullying behaviour occurs, the school will:

- ensure that the student experiencing bullying behaviour is heard and reassured
- seek to ensure the privacy of those involved
- conduct all conversations with sensitivity
- consider the age and ability of those involved
- listen to the views of the student who is experiencing the bullying behaviour as to how best to address the situation
- take action in a timely manner
- inform parents of those involved

The steps that will be taken by the school to determine if bullying behaviour has occurred, the approaches taken to address the bullying behaviour and to review progress are as follows (see Chapter 6 of the Bí Cineálta procedures):

When identifying whether or not bullying behaviour has occurred, the teacher should consider; What, When, Where, Why.

The primary aim when investigating and dealing with bullying behavior is to resolve any issues/problems and restore relationships, rather than assigning blame.

The relevant teacher will consider the following questions in deciding whether or not bullying behaviour has occurred;

1. Is the behaviour directed at a particular pupil or group?
2. Is the behaviour intended to cause physical, social, or emotional harm?
3. Is the behaviour repeated?

If the answer is "Yes" to each of the above questions, it is bullying behaviour, and it should be dealt with according to the conventions of Bí Cineálta.

Please note: one-off incidents may be considered bullying in some cases. A single hurtful message posted on social media/online may be considered bullying behaviour as it is very likely to be shared many times and therefore become a recurring behaviour.

If "No" is the answer to any of the above questions the behaviour is not bullying behaviour. The school's Code of Behaviour provides for strategies for dealing with inappropriate behaviour.

If the decision has been made that there is bullying behaviour taking place;

- Make contact with the pupils and their parents in a timely manner to inform them and to consult with them.
- Listen to the pupil who is experiencing bullying behaviour; get the opinions of the pupil as to how s/he thinks it should be dealt with.
- Listen to the pupil whom it is alleged is engaging in bullying behaviour.
- The following should be recorded;
  - The form and type of bullying behaviour should be documented
  - Where and when the behaviour happened
  - Date of initial contact with the pupils and their parents
  - Document the opinions of the relevant pupils and their parents regarding the actions to be taken to deal with the bullying behaviour.
- If a group of pupils is involved contact should initially be made with each pupil individually.
- Thereafter, each pupil should be met as a group.
- At the group meeting each pupil should be asked to give their own account as to what happened to ensure that all pupils in the group are clear on each others opinions.
- Each pupil should be supported, as appropriate, after the group meeting.
- It may be helpful to ask the relevant pupils to write down their account of the incident(s).

Follow-up discussion where bullying behaviour has occurred;

- The teacher must engage in discussion again with the relevant pupils and parents not later than 20 school days after the initial contact.
- Important factors to consider as part of this discussion include;
  - The type of bullying behaviour,
  - The effectiveness of the strategies used to deal with the bullying behaviour, and,

- The relationship between the relevant pupils.
- The teacher should document the review with the pupils and the parents to ascertain whether the bullying behaviour has stopped, and also document the opinions of the pupils and their parents.
- The date that the decision was made that the bullying behaviour ceased should be recorded.
- Any contact with external agencies/services should be noted.
- Even then the bullying behaviour has ceased there may still be a need for supervision and continued support for the relevant pupils.
- If the bullying behaviour has not ceased the teacher should review the strategies used in consultation with the relevant pupils and parents. A timeline should be agreed for a further discussion until the bullying behaviour ends.
- If it is clear that the child who is engaging in the bullying behaviour is continuing with the behaviour thought should be given to the provisions of the strategies for dealing with inappropriate behaviour in the school Code of Behaviour. If sanctions are considered, this is a matter between the pupil concerned, his/her parents and the school.
- If a parent/parents are not happy with the way in which the school dealt with the bullying behaviour, according to Bí Cineálta Procedures for Preventing and Dealing with Bullying Behaviour in Primary and Post-Primary Schools, they should be referred to the school's complaints procedures.
- In the event that a pupil and/or parent is dissatisfied with how a complaint has been handled, a student and/or parent may make a complaint to the Ombudsman for Children if they believe that the school's actions have had a negative effect on the pupil. The Office of the Ombudsman for Children can be contacted at ococomplaint@oco.ie.

The school will use the following approaches to support those who experience, witness and display bullying behaviour (see Chapter 6 of the Bí Cineálta procedures):

- The teacher will maintain a calm and gentle approach during discussions with the relevant pupils
- A problem-solving approach that attempts to restore relationships rather than assign blame
- Follow-up supervision, as necessary
- Stop the bullying behaviour
- Foster respect for all
- Indicating to the pupils that the bullying behaviour is not the fault of the pupil targeted by the behaviour by dealing with the behaviour in a timely manner
- Foster the pupils' self-respect, organize activities that help build friendships and social skills.

All bullying behaviour will be recorded. This will include the type of behaviour, where and when it took place, and the date of the engagement with students and parents. The actions and supports agreed to address bullying behaviour will be documented. If the bullying behaviour is a child protection concern the matter will be addressed without delay in accordance with *Child Protection Procedures for Primary and Post-Primary Schools*.

Section D: Oversight

The principal will present an update on bullying behaviour at each board of management meeting. This update will include the number of incidents of bullying behaviour that have been reported since the last meeting, the number of ongoing incidents and the total number of incidents since the beginning of the school year. Where incidents of bullying behaviour have occurred, the principal will also provide a verbal update which will include where relevant, information relating to trends and patterns identified, strategies used to address the bullying behaviour and any wider strategies to prevent and address bullying behaviour where relevant. This update does not contain personal or identifying information. See Chapter 7 of the Bí Cineálta procedures.

This policy is available to our school community on the school's website and in hard copy on request. A student friendly version of this policy is displayed in the school and is also available on our website and in hard copy on request.

This policy and its implementation will be reviewed, following input from our school community, each calendar year or as soon as practicable after there has been a material change in any matter to which this policy refers.

Signed: _____ Date: _____

(Chairperson of board of management)

Signed: _____ Date: _____

(Principal)

Aguisín D
Treoir maidir leis an Uasdátú ar Iompraíocht Bhulaíochta a Sholáthar

Treoir maidir le hUasdátú ar Iompraíocht Bhulaíochta a Sholáthar do chruinniú an Bhoird Bainistíochta, cruinniú an bhoird dár dáta: _____/_____/_____.

Tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar shonraí na n-eachtraí iompraíochta bulaíochta a tuairiscíodh ó chruinniú an bhoird bainistíochta roimhe seo, ní mór don phríomhoide an t-eolas seo a leanas a sholáthar ag gach gnáthchruinniú den bhord bainistíochta:

Líon iomlán na n-eachtraí iompraíochtabulaíochta **nua** a thuairiscíodh ón gcruinniú deireanach den Bhord Bainistíochta.	
Líon iomlán na n-eachtraí iompraíochta bulaíochta atá ag tarlú faoi láthair.	
Líon iomlán na n-eachtraí iompraíochta bulaíochta a thuairiscíodh ó thús na scoilbhliana seo.	

Sa chás gur tuairiscíodh eachtraí iompraíochta bulaíochta ó bhí an cruinniú deireanach ann, ní mór tuairisc ó bhéal a chur san áireamh san uasdátú agus ba chóir go mbeadh an eolas seo a leanas san áireamh nuair is cuí:

- Na treochtaí agus na patrúin a aithníodh, mar shampla foirm na hiompraíochta bulaíochta, an cineál iompraíochta bulaíochta más eol sin, láthair na hiompraíochta bulaíochta, cathain a tharla sé, srl.
- Na straitéisí a úsáideadh chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta
- Aon straitéisí níos leithne chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi
- Má tharla aon eachtraí tromchúiseacha d'iompraíocht bhulaíochta a raibh drochthionchar suntasach acu ar scoláire
- Má chuir tuismitheoir in iúl don scoil gur fhág scoláire an scoil mar gheall ar iompraíocht bhulaíochta thuairiscithe
- Má tá tacaíocht bhreise ag teastáil ón mbord bainistíochta
- Más gá athbhreithniú práinneach a dhéanamh ar pholasaí Bí Cineálta na scoile roimh an athbhreithniú bliantúil.

Níor cheart go n-áireofaí leis an uasdátú seo aon eolas pearsanta ná eolas a d'fhéadfadh na scoláirí atá i gceist a aithint.

Aguisín D
Treoir maidir leis an Uasdátú ar Iompraíocht Bhulaíochta a Sholáthar

Guide to Providing Bullying Behaviour Update Guide to providing Bullying Behaviour Update for board of management meeting of (date) _____/_____/_____.

Having reviewed the details of the incidents of bullying behaviour that have been reported since the previous board of management meeting, the principal must provide the following information at each ordinary meeting of the board of management:

Total number of new incidents of bullying behaviour reported since the last board of management meeting.	
Total number of incidents of bullying behaviour currently ongoing.	
Total number of incidents of bullying behaviour reported since the beginning of this school year.	

Where incidents of bullying behaviour have been reported since the last meeting, the update must include a verbal report which should include the following information where relevant:

- *the trends and patterns identified such as the form of bullying behaviour, type of bullying behaviour if known, location of bullying behaviour, when it occurred etc*
- *the strategies used to address the bullying behaviour*
- *any wider strategies to prevent and address bullying behaviour*
- *if any serious incidents of bullying behaviour have occurred which have had a serious adverse impact on a student*
- *if a parent has informed the school that a student has left the school because of reported bullying behaviour*
- *if any additional support is needed from the board of management*
- *if the school's Bí Cineálta policy requires urgent review in advance of the annual review*

This update should not include any personal information or information that could identify the students involved.

Aguisín E
Athbhreithniú ar an bPolasaí Bí Cineálta

Ní mór don Bhord Bainistíochta (an Bord) athbhreithniú bliantúil (féilire) a dhéanamh ar pholasaí Bí Cineálta na scoile agus ar a chur i bhfeidhm i gcomhairle le pobal na scoile. Mar chuid den athbhreithniú, ní mór an doiciméad seo a chomhlánú.

Bí Cineálta Policy Review

1. Cathain a ghlac an Bord go foirmiúil lena pholasaí Bí Cineálta chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi i gcomhréir le Nósanna imeachta Bí Cineálta do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna? *Cuir isteach an dáta deiridh ar ghlac an scoil le polasaí Bí Cineálta.* 26/08/2025

2. Cá háit sa scoil a bhfuil an polasaí Bí Cineálta atá in oiriúint do scoláirí ar taispeáint?

   San Fhorhalla, díreach laistigh den phríomhdhoras
   Timpeall na scoile sn pasáistí
   Sna Seomraí Ranga

3. Cén dáta ar fhoilsigh an Bord an polasaí Bí Cineálta agus an polasaí atá in oiriúint do scoláirí ar shuíomh idirlín na scoile? 01/09/2025

4. Conas ar cuireadh an polasaí atá in oiriúint do scoláirí in iúl do scoláirí?

   Tionól uile scoile
   Ceacht agus míniú leis na múinteoirí ranga

5. Conas ar cuireadh an polasaí Bí Cineálta agus an polasaí atá in oiriúint do scoláirí in iúl do thuismitheoirí?

   Cóip curtha ar shuíomh gréasán na scoile.
   Nasc curtha abhaile chuig tuismitheoirí trí DataBiz Eolas.

6. Ar cuireadh polasaí Bí Cineálta na scoile agus Nósanna Imeachta *Bí Cineálta na Scoile chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i*

   nGleic Léi do Bhunscoileanna agus

   d'Iar-Bhunscoileanna in iúl d'fhoireann uile na scoile? ☑ Cuireadh ☐ Níor Cuireadh

7. An ndéanann an polasaí Bí Cineálta doiciméadú ar na straitéisí a úsáideann an scoil chun iompraíocht bhulaíochta a chosc? ☑ Cuireadh ☐ Níor Cuireadh

8. An bhfuair an Bord an tUasdátú ar Iompraíocht Bhulaíochta a chuir an Príomhoide i láthair ag gach gnáthchruinniú le linn an bliana féilire seo caite agus ar taifeadadh sna miontuairiscí iad?

☑ Fuair agus taifeadadh
☐ Ní bhfuair agus níor taifeadadh

9. Ar phléigh an Bord an chaoi a bhfuil an scoil ag dul i ngleic le gach tuairisc ar iompraíocht bhulaíochta?

☑ Phléigh
☐ Níor Phléigh

10. An bhfuil an Bord sásta go ndeachthas i ngleic le gach eachtra iompraíochta bulaíochta de réir Pholasaí Bí Cineálta na scoile?

☑ Tá
☐ Níl

11. Ar cuireadh na straitéisí coisctheacha i bPolasaí Bí Cineálta i bhfeidhm ?

☑ Cuireadh
☐ Níor Cuireadh

12. Ar phléigh an Bord éifeachtacht na straitéisí a úsáidtear chun iompraíocht bhulaíochta a chosc?

☑ Phléigh
☐ Níor Phléigh

13. Conas a chuathas i gcomhairle le (a) tuismitheoirí, (b) scoláirí agus (c) foireann na scoile mar chuid den athbhreithniú ar an bPolasaí Bí Cineálta?

Tuismitheoirí; gabhadh i gcomhairle leo trí nóta ar DataBiz Eolas le fógra faoi athbhreithniú an Bhoird, cuireadh naisc chuig na polasaithe agus doiciméid tacaíochta, cuireadh fáilte roimh aiseolas uathu.
Foireann; tugadh na doiciméid agus treoirlínte ar fad don fhoireann roimhré. Tugadh leid-cheisteanna dóibh le húsáid iad féin, agus le húsáid leis na daltaí chun cuidiú leis an athbhreithniú.
Daltaí; deineadh an athbhreithniú trí phlé ranga leis na múinteoirí ranga, d'úsáid na múinteoir leid-cheisteanna an bpáistí chun tús a chur leis an bplé. Úsáideadh aiseolas na ndaltaí mar chuid den athbhreithniú foirne ag cruinniú foirne.

14. Tabhair breac-chuntas ar aon ghnéithe de pholasaí Bí Cineálta na scoile agus/nó a chur i bhfeidhm a sainaithníodh mar ghnéithe a raibh gá tuilleadh feabhais a chur orthu mar chuid den athbhreithniú seo:

Luaite ag roinnt daltaí sna meánranganna go mbíonn roinnt daltaí ó na hardranganna mídheas uaireanta ar an mbus nó 'is iad ag siúl abhaile ón scoil.

15. Sa chás gur sainaithníodh réimsí i gcomhair feabhais tabhair breac-chuntas ar conas a rachfar i ngleic leo sin agus ar cé acu ar forbraíodh nó nár forbraíodh plean gníomhaíochta mar aon le hamlínte?

Múin/cleachtaigh an teanga atá de dhíth ó na daltaí chun dul i ngleic leis an iompar míchuí, meabhrú ar cén chaoi, cé agus cathain inseacht le duine fásta má tá an iompar ag tarlú i ndiaidh am scoile.
Amlíne; faoi bhriseadh meán-téarma Oíche Shamhna, agus de réir mar is gá le linn na bliana.

16. An gá an polasaí atá in oiriúint do scoláirí a uasdátú mar

thoradh ar an athbhreithniú seo agus más gá cén fáth?

Ní gá

17. An ndéanann an scoil tuismitheoirí a atreorú chuig na nósanna imeachta gearán má tá gearán acu faoin gcaoi a ndeachaigh an scoil i ngleic le hiompraíocht bhulaíochta?

☑ Déanann
☐ Ní dhéanann

18. Ar chuir tuismitheoir in iúl don scoil gur fhág scoláire an scoil mar gheall ar iompraíocht bhulaíochta thuairiscithe ?

☑ Chuir
☐ Níor chuir

19. An ndearna Oifig Ombudsman na Leanaí imscrúdú a thionscnamh nó a chríochnú ar an gcaoi a ndeachaigh an scoil i ngleic le heachtra iompraíochta bulaíochta?

☑ Rinne
☐ Ní dhearna

Sínithe: _____ Sínithe: _____

(Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta) (Príomhoide)

Dáta: _____ Dáta: _____

Dáta don chéad athbhreithniú eile: _____

Appendix E
Review of the Bí Cineálta Policy

The Board of Management (the Board) must undertake an annual (calendar) review of the school's Bí Cineálta policy and its implementation in consultation with the school community. As part of the review, this document must be completed.

Bí Cineálta Policy Review

20. When did the Board formally adopt its Bí Cineálta policy to prevent and address bullying behaviour in accordance with the *Bí Cineálta Procedures for Primary and Post-Primary Schools*? *Insert date when the Bí Cineálta policy was last adopted by the school.*
    26/08/2025
21. Where in the school is the student-friendly Bí Cineálta policy displayed?

In the foyer, inside the main school door Throughout the school in the passageways In the classrooms

22. What date did the Board publish the Bí Cineálta policy and the student-friendly policy on the school website? 01/09/2025
23. How has the student-friendly policy been communicated to students?

Whole-school assembly (tionól) Lesson and explanation from the classroom teachers

24. How has the Bí Cineálta policy and student-friendly policy been communicated to parents

Copy posted to our school website. Note sent home on DataBiz Eolas with a link.

25. Have all school staff been made aware of the, school's Bí Cineálta policy and the *Bí Cineálta Procedures to Prevent and Address Bullying Behaviour for Primary and Post- Primary Schools*? ☑ Yes ☐ No
26. Does the Bí Cineálta policy document the strategies that the school uses to prevent bullying behaviour? ☑ Yes ☐ No
27. Has the Board received and minuted the Bullying Behaviour Update presented by the principal at every ordinary board meeting over the last calendar year? ☑ Yes ☐ No

28. Has the Board discussed how the school is addressing all reports of bullying behaviour? ☑ Yes ☐ No

29. Is the Board satisfied that all incidents of bullying behaviour are w addressed in accordance with the school's Bí Cineálta Policy? ☑ Yes ☐ No

30. Have the prevention strategies in the Bí Cineálta policy been implemented? ☑ Yes ☐ No

31. Has the Board discussed the effectiveness of the strategies used to prevent bullying behaviour? ☑ Yes ☐ No

32. How have (a) parents, (b) students and (c) school staff been consulted with as part of the review of the Bí Cineálta Policy?

Parents; consulted through DataBiz Eolas, the school app; notified of the Board's annual review, links to the policy and supporting documents provided, feedback was invited.
Staff; all documents and Department guidelines provided to staff in advance. Prompt questions for both staff and pupils provided and used to assist in the review.
Pupils; through class discussions with the class teacher, teachers used the pupil level prompt questions to start discussions. Pupil feedback used as part of staff review at a staff meeting.

33. Outline any aspects of the school's Bí Cineálta policy and/or its implementation that have been identified as requiring further improvement as part of this review:

Mentioned by some children in middle classes that some children from older classes are sometimes mean after school; on the bus or when walking home.

34. Where areas for improvement have been identified, outline how these will be addressed and whether an action plan with timeframes has been developed?

Teach/practice the vocabulary the children require for dealing with unwanted behaviour, remind them how, who and when to tell an adult if the behaviour is happening on the way home from school.
Timeframe; by Halloween mid-term break, and as needed during the year.

35. Does the student-friendly policy need to be updated as a result of this review and if so why?

No

36. Does the school refer parents to the complaints procedures if they have a complaint about how the school has addressed bullying behaviour? ☑ Yes ☐ No

37. Has a parent informed the school that a student has left the school due to reported bullying behaviour? ☑ Yes ☐ No

38. Has the Office of the Ombudsman for Children initiated or completed an investigation into how the school has addressed an incident of bullying behaviour? ☑ Yes ☐ No

Gaelscoil na gCloch Liath

Na Clocha Liatha
Co. Chill Mhantáin
Uimh. Rolla 20301C
Idirlíon: www.gscl.ie

Fón: (01) 2010718
Fón Póca: 086 8817632
Uimh. Charthanachta: 20204613
R-Phost: oifig@gscl.ie

Aguisín F

Fógra faoi athbhreithniú bliantiúil an Bhoird Bainistíochta ar Pholasaí Bí Cineálta na scoile

Notification of the Board of Management's annual review of the school's Bí Cineálta Policy

Deimhníonn Bord Bainistíochta Ghaelscoil na gCloch Liath go ndearnadh athbhreithniú bliantúil an Bhoird Bainistíochta ar Pholasaí Bí Cineálta na scoile chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi agus ar a chur i bhfeidhm ag cruinniú an Bhoird Bainistíochta ar _____.

The Board of Management of Gaelscoil na gCloch Liath confirms that the Board of Management's annual review of the school's Bí Cineálta Policy to Prevent and Address Bullying Behaviour and its implementation was completed at the board of management meeting of

Rinneadh an t-athbhreithniú seo i gcomhréir leis na ceanglais in *Bí Cineálta: Nósanna imeachta chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna* ón Roinn Oideachais.

This review was conducted in accordance with the requirements of the Department of Education's Bí Cineálta Procedures to Prevent and Address Bullying Behaviour for Primary and Post-Primary Schools.

Sínithe: _____
(Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta)

Dáta: _____

Sínithe: _____
(Príomhoide)

Dáta: _____

Dáta don chéad athbhreithniú eile / *Date of the next review*: _____

Gaelscoil na gCloch Liath

Na Clocha Liatha
Co. Chill Mhantáin
Uimh. Rolla 20301C
Idirlíon: www.gscl.ie

Fón: (01) 2010718
Fón Póca: 086 8817632
Uimh. Charthanachta: 20204613
R-Phost: oifig@gscl.ie

Tuairisc chun Iompraíocht Bhulaíochta a thaifead

Report for the recording of Bullying Behaviour

Sonraí an dalta/na daltaí a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fhualaingt aige/aici
Details of pupil who is experiencing bullying behaviour

Ainm:		Rang:	

Sonraí an dalta/na daltaí a bhfuil iompraíocht bhulaíochta ar siúil aige/aici
Details of pupil who is engaging in bullying behaviour

Ainm:		Rang:	

Dáta teagmháil tosaigh leis na daltaí *Date* :	
Dáta teagmháil tosaigh leis na tuismitheoirí *Date* :	

Foinse na tuairisce ar an iompraíocht bhulaíochta (ticeáil an bosca/na boscaí ceart(a):
Source of report of bullying behaviour (tick relevant boxes):

- ☐ an dalta i gceist *the pupil in question*
- ☐ Dalta eile *another pupil*
- ☐ Tuismitheoir *parent*
- ☐ Múinteoir *teacher*
- ☐ Eile *Other* (sonraigh):

Cá háit ar tharla an eachtra/na heachtraí d'iompraíocht bhulaíochta (ticeáil an bosca/na boscaí ceart(a):
Where did the bullying behaviour incident(s) happen:

- ☐ Clós *yard*
- ☐ Seomra ranga *classroom*
- ☐ Dorchlaí/pasáistí *hallway/passageway*
- ☐ Leithris *toilets*
- ☐ Bus scoile *school bus*
- ☐ Eile *other* (sonraigh):

Cathain a tharla an iompraíocht bhulaíocht: *When did the bullying behaviour happen:*

Foirm iompraíocha bulaíochta (ticeáil an bosca/na boscaí ceart(a): *Form of bullying behaviour:*

- ☐ Fisiciúl *physical*
- ☐ I scríbhinn *written*
- ☐ Eisiamh nó leithlisiú *exclusion or isolation*
- ☐ Dochar do mhaoin *damage to property*
- ☐ Caint mailíseach *malicious talk*
- ☐ Eile (sonraigh) *Other (detail):*
- ☐ Ó bhéal *verbal*
- ☐ Sracadh *extortion*
- ☐ Caidreamh *relational*
- ☐ Imeaglú *intimidation*
- ☐ Ar líne *on-line*

Cineál iompraíocha bulaíochta (ticeáil an bosca/na boscaí ceart(a): *Type of bullying behaviour:*

- ☐ Míchumas *disability*
- ☐ Féiniúlacht inscne *sexual orientation*
- ☐ Ardchumas *high-achiever*
- ☐ Creideamh *religious*

☐ Cuma fisiciúil *physical appearance*
☐ Bochtaineacht *poverty*
☐ Ciapadh gnéasach *sexual harrassment*
☐ Homafóbach/trasfhóbach (LADTA+) *homaphobic/transphobic (LGBTQ+)*
☐ Cinioch *racism*
☐ Gnéasach *sexual*
☐ Eile (sonraigh) *Other(deatail):*

Cur síos ar an iompraíocht bhulaíochta agus ar a thionchar:
Description of the behaviour & it's influence:

-

Sonraí ar na céimeanna a glacadh/na gníomhaíochta a deineadh: *Details of steps/actions tacken:*

-

Tuairimí na ndaltaí maidir le céard ba cheart a dhéanamh: *Opinions of the pupils as to what should be done:*

Plean Tacaíochta Dalta: *Pupil Support Plan*
Má tá Plean Tacaíochta ag aon dalta lena mbaineann an tuairisc seo, an bhfuil nóta curtha leis an bplean tacaíochta sin?

Tá ☐ Níl ☐

Sínithe: _____ (Múinteoir Ábhartha) Dáta: _____

An Dáta a cuireadh é ar aghaidh chuig an bPríomhoide: _____
Date forwarded to the Principal

Athbhreithniú

(Laistigh de 20 lá scoile ón dteagmháil tosaigh).

Éifeacht na straitéisí: *Effectiveness of the strategies:*

-
-

Plé le daltaí agus taifead ar a dtuairimí (dátaí, breac-chuntas): *Discussion with the pupils & record of their opinions (dates, brief description):*

-
-

Plé le tuismitheoirí agus teaifead ar a dtuairimí (dátaí, breac-chuntas): *Discussion with parents & their opinions (dates, brief description):*

-

Amlíne le haghaidh tuilleadh plé go dtí go dtiocfaidh deireadh leis an iompraíocht bhulaíocht: *Timeline for further discussion until the bullying behaviour ceases:*

-
-

Gníomh nó tacaíocht leantach, más ann é: *Folow-on action or support, where relevant:*

-
-

Tacaíochtaí seachtracha: *External supports:*

Más rud é gur baineadh leas as aon teacaícohtaí ná seirbhísí seachtracha, tabhair sonraí (m.s. SNSO/NEPS, Oide, Webwise, Comhairle Náisiúnta na dTuismitheoirí, Ionad Frith-Bhulaíochta DCU, Tusla, eile):

-

Dáta ar cinneadh go bhfuil deireadh tagtha leis an iompraíocht bhulaíocht: *Date of decision that the bullying behaviour ceased:*

Sínithe: _____ (Múinteoir Ábhartha) Dáta: _____